

Силабус курсу

Основи спеціальної педагогіки

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма – Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта

Дисципліна циклу: нормативна

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП	Д.пед.н., проф.. Лілія Ребуха
Контактна інформація	liliya_rebukha@ukr.net

Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи спеціальної педагогіки» є висвітлення основних мети, цілей, завдань спеціальної педагогіки; категорій та принципів спеціальної педагогіки, міжпредметних зв'язків; класифікації осіб з порушеннями розвитку; закономірностей та особливостей розвитку, виховання та навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку (порушення зору, слуху, мовлення, опорно-рухового апарату, затримка психічного розвитку, розумова відсталість, аутизм, складні порушення та ін.).

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 1	1. Спеціальна освіта в Україні та модернізація освітньої галузі. Історія становлення та розвитку спеціальної освіти	Сформувати наукове уявлення державні освітні документи: стандарти та конституційні статті, концепції про освіту. Сформувати знання про розвиток спеціальну освіту в історичному контексті.	Тести, питання,
4 / 1	2. Спеціальна педагогіка в системі наукових знань : теоретичні та методологічні основи	Сформувати знання про теоретичні та методологічні основи спеціальної педагогіки в системі наукових знань. Знати об'єкт, предмет, мета, основні категорії та завдання спеціальної педагогіки	Питання, кейси, тести.
2 / 2	3. Основні принципи корекційно-розвивальної роботи з учнями з порушеннями розвитку в загальноосвітньому просторі	Сформувати знання щодо основних принципів корекційно-розвивальної роботи з учнями з порушеннями розвитку в загальноосвітньому просторі.	Питання, кейси
4 / 2	4. Діти з особливими потребами як суб'єкт спеціальної педагогіки. Класифікація видів порушень психофізичного розвитку дітей	сформувати знання про класифікацію видів порушень психофізичного розвитку дітей	Питання, кейси

2 / 1	5. Психолого-педагогічна характеристика учнів із різними видами порушень розвитку: загальні та специфічні закономірності розвитку дітей з різними нозологіями	сформувати знання щодо загальних та специфічних закономірностей розвитку дітей з різними нозологіями	Питання, кейси
4 / 2	6. Загальні вимоги до організації і змісту корекційно-розвивального педагогічного процесу: особливості реалізації завдань спеціальної освіти	систематизувати знання щодо особливості реалізації завдань спеціальної освіти. Сформувати знання щодо вимог щодо організації та здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями розвитку в загальноосвітньому просторі.	Тести, питання, кейси
4 / 1	7. Особливості індивідуалізації розвитку, навчання і виховання дітей з особливими потребами	Ознайомитися та проаналізувати особливості індивідуалізації розвитку, навчання і виховання дітей з особливими потребами.	Питання, кейси, задачі
4 / 2	8. Форми співпраці навчальних закладів та родин, що виховують дітей з порушеннями розвитку. Використання інноваційних технологій навчання, виховання, розвитку та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими потребами	Вивчити форми співпраці навчальних закладів та родин, що виховують дітей з порушеннями розвитку. Навчитися використовувати інноваційні технології навчання, виховання, розвитку та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими потребами.	Тести, питання, кейси
4 / 2	9. Професійний розвиток спеціального педагога. Передовий досвід спеціального навчання осіб з ООП. Видатні дефектологи та спеціальні педагоги та їх внесок у розвиток спеціальної педагогіки. Сучасні системи освіти осіб з порушеннями розвитку	Вивчити особливості професійного розвитку спеціального педагога. Ознайомитися та проаналізувати передовий досвід спеціального навчання осіб з ООП. Ознайомитися та проаналізувати сучасні системи освіти осіб з порушеннями розвитку.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Баєва Т.Ф. Корекційна педагогіка як галузь педагогічної науки // Освіта Донбасу. 2011. № 2 (145). С. 57 - 65.
2. Волошина О.В. Основи спеціальної педагогіки. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2012. 168 с.
3. Волошина О.В. Відхилення у поведінці учнів загальноосвітніх навчальних закладів як психолого-педагогічна проблема // Наукові записки. Серія: педагогіка і психологія. Державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Випуск 29. Вінниця, 2009. С. 246-251.
4. Волошина О.В. Підготовка майбутніх учителів до інклюзивних форм роботи як нагальна потреба сучасної школи // Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. Теоретичний та науково- методичний часопис. Том 1. Рівне, 2010. С. 253-258.

5. Волошина О.В. Корекційна робота з дітьми з синдромом дефіциту уваги як нагальна потреба сучасної школи// Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. Випуск 32.Вінниця, 2010. С. 257-261
6. Вступ до абілітації та реабілітації дітей з обмеженнями життєдіяльності: [навчально-методичний посібник] / Л.Б. Ляндквіст, В.В. Бурлака, А.Г. Шевцов [та ін.]. К.: Герб, 2007. 288 с.
7. Гавриць С., Григоренко Є. Інформаційні технології у навчальній діяльності учнів допоміжної школи//Дефектолог. 2009. № 11. С. 18 - 20.
8. Давидюк М.О. Корекційна педагогіка: Хрестоматія. Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2011. 205 с.
9. Дегтяренко Т.М., Вавіна Л.С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». С. 33-64.
- 10.Даніелс Е. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Е. Даніелс, К. Стаффорд. Львів: Тов-во «Надія», 2002. С. 37-54.
- 11.Дефектологічний словник: навч. пос./За ред. В.І.Бондаря, В.М. Синьова. К.: «МП Леся», 2011. 528 с.
- 12.Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред.. В.Г.Кремень. К.: Хрінком Інтер, 2008. 1040 с.
- 13.Закон України «Про загальну середню освіту» //Відомості Верховної Ради України. 1999. № 28.
- 14.Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. Режим доступу: https://urist-ua.net/закони/про_освіту/
- 15.Ілляшенко Т.Д. Аномальна дитина в школі / Т.Д. Ілляшенко, Н.М. Стадненко. Київ, 1995. 199с.
- 16.Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. К. : Преса України, 1997. 80 с.
- 17.Краснова Н. П. Аналіз проблем ділового спілкування в соціально-педагогічній літературі// Соціальна педагогіка: теорія та практика.2012. № 4. С. 86-94.
- 18.Концепція спеціальної освіти осіб з особливостями психофізичного розвитку в найближчі роки та на перспективу / Академія педагогічних наук. Інститут дефектології / За ред. В. І. Бондаря, Л. С. Вавіної. К., 1996. 36 с.
- 19.Липа В. Основы коррекционной педагогики. Донецк: Лебідь, 2002. 327 с.
- 20.Луцько К.В. Концепція Державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами // Дефектологія. 1999. № 4.
- 21.Мартинчук О.В. Генезис дослідницьких підходів до визначення поняття «освітня інтеграція дітей з психофізичними порушеннями // Тенденції розвитку вищої освіти в Україні: європейський вектор: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Ялта (21-22 березня 2013 року). Ялта: РВНЗ КГУ, 2013. Ч. 1. С. 265-270.
- 22.Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.12.2005 р. за № 691 «Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю»
- 23.Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
- 24.Спеціальна педагогіка : понятійно-термінол. слов. / за ред. В. І. Бондаря. Луганськ : Альма-матер, 2003. 436 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Для екзамену:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Письмовий екзамен	Разом
20	20	20	40	100%
Усне опитування під час занять - 5 б. за тему - макс. 25 б. Модульна контрольна робота (теми 1-5) - макс. 75 б.	Усне опитування під час занять (6-9 теми) 5 балів за тему - макс. 20 балів Модульна контрольна робота, тестування - макс. 80 балів	Підготовка КПІЗ - макс. 40 балів Захист КПІЗ - макс. 40 балів Участь у тренінгах - макс. 20 балів	Тестові завдання (15 тестів по 4 балів за тест) - макс. 60 балів Пит. 1 - макс. 20 балів Пит. 2 - макс. 20 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом